गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

(महाराष्ट्र शासन अधिसूचना क्रमांक २००७/(३२२/०७) विशि –४ महाराष्ट्र अधिनियम १९९४ (१९९४ चा महा.३५) च्या कलम ३ च्या पोटकलम (२) अन्वये दिनांक २७ सप्टेंबर, २०११ रोजी स्थपित राज्य विद्यापीठ)

(आस्थापना विभाग)

एम.आय.डी.सी. रोड कॉम्प्लेक्स गडचिरोली – ४४२६०५
फोन नंबर ०७१३२–२१६५९२

क्र. गो.वि/आस्था/3014/२०१६ दि. : 07/१२/२०१६

परिपत्रक

विषय :– ध्वनी प्रदुषन(नियमन व नियंत्रण) नियम २००० च्या अमलबजावणीबाबत.

संदर्भ :– १. शासन परिपत्रक क्रं.न्यायाप्र–२२१२/(प्र.क्र.१३१/२०१६)/ समन्वय उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मुबंई, दि. २१ आक्टोंबर २०१६.

२.पर्यावरण विभागाचा शासन निर्णय क्रं.ध्वनीप्र २०००/प्र.क्रं.२४/तां.क.३ (भाग–३), दि. ०७/४/२००३.

गोंडवाना विद्यापीठातील संलग्नीत सर्व महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांना सुचित करण्यात येते की, उपरोक्त संदर्भिय शासन परिपत्रकानुसार ध्वनी प्रदुषन(नियमन व नियंत्रण) नियम २००० च्या नियम ५ च्या उपनियम (३) नुसार ध्वनी प्रदुषनावर निर्बध घालण्याच्या अनुषंगाने पर्यावरण विभागाने संदर्भिय क्रं. २ च्या शासन निर्णयानुसार सूचना निर्गमीत केल्या आहेत. सदर शासन परिपत्रकानुसार शैक्षणिक संस्थांना व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना ध्वनी प्रदुषनाचे दुष्परिणांमाची माहिती प्रभावी माध्यमाचा वापर करुन कार्यक्रम आयोजीत करण्याबाबत तसेच योग्य प्रशिक्षण देण्याच्या दृष्टीने आपल्या स्तरावर अमलबजावणी करण्यात यावी.

सहपत्र संलग्न:–

१. उपरोक्त संदर्भिय पत्र.

(दिपक एस. जुनघरे)
कुलसचिव(का)
गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

ध्वनी प्रदूषण (नियमन व नियंत्रण) नियम, २०००
च्या अंमलबजावणीबाबत.

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
आवक क्र. 5235 दि. 27/10/16
जावक क्र. ..... दि. .....

महाराष्ट्र शासन
शासन परिपत्रक क्र.न्यायाप्र-२२१२/(प्र.क्र.१३१/२०१६)/समन्वय
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक : २१ ऑक्टोबर, २०१६

वाचा :- १) पर्यावरण विभागाचा शासन निर्णय क्र.ध्वनीप्र २०००/प्र.क्र.२४/तां.क.३ (भाग-३), दि.०७.०४.२००३
२) उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाचे परिपत्रक क्र.संकीर्ण १११११/(प्र.क्र.१५७/१५)/समन्वय, दि.०९.११.२०१५

परिपत्रक - ध्वनी प्रदुषण नियमांची अंमलबजावणीबाबत डॉ.महेश बेडेकर विरुध्द महाराष्ट्र शासन व इतर जनहित याचिका क्र.१७३/२०१० दाखल केली होती. सदर याचिकेत मा.उच्च न्यायालयाने दि.१०.०८.२०१६, दि.११.०८.२०१६, दि.१२.०८.२०१६ व दि.१६.०८.२०१६, रोजी दिलेल्या आदेशातील परिच्छेद ९४ येथे दिलेले निर्देश खालीलप्रमाणे आहेत. :-

" As directed by the Apex Court, we direct the State Government to conduct public awareness programmes inviting attention to the members of the public to the Noise Pollution Rules and especially the adverse effects of the Noise pollution not only on the human beings but on all living beings. As directed by the Apex Court, the State Government shall issue necessary directions, for holding such public awareness programmes especially in schools and colleges throughout the State so that students are educated on the adverse impact of sound pollution. Such public awareness programmes shall be conducted by the State for the benefit of the members of the public by taking cooperation of television channels, social media, FM channels etc. Such awareness programmes for the benefit of the citizens shall be frequently conducted especially before commencement of major religious and cultural festivals. "

२. ध्वनी प्रदूषण (नियमन व नियंत्रण) नियम, २००० च्या नियम ५ च्या उपनियम (३) नुसार ध्वनी प्रदुषणाचे जनतेवर होणारे संभाव्य अपायकारक परिणाम टाळण्यासाठी ध्वनी प्रदुषणावर निर्बंध घालण्याच्या अनुषंगाने पर्यावरण विभागाने संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयानुसार सूचना निर्गमित केल्या आहेत. तसेच संदर्भ क्र.२ येथील परिपत्रकानुसार या विभागानेही सर्व संचालकांना सणांच्यावेळी मोठया आवाजाचे फटाके उडविल्यामुळे निर्माण होणारा ध्वनी व हवा प्रदुषणाचे जनतेवर होणारे संभाव्य अपायकारक परिणाम टाळण्यासाठी सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. मा.उच्च न्यायालयाने या संदर्भात

दिलेल्या उपरोक्त निर्देशानुसार कार्यवाही करण्याबाबत राज्यातील शैक्षणिक संस्थांना व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना ध्वनी प्रदुषणाचे दुष्परिणामांची माहिती प्रभावी माध्यमाचा वापर करुन कार्यक्रम आयोजित करण्याबाबत तसेच योग्य प्रशिक्षण देण्याच्या दृष्टीने उचित पाऊले उचलण्याबाबत या विभागाच्या अधिपत्याखालील सर्व संचालकांना सूचित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सिद्धार्थ खरात)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
५. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
६. संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
७. संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
८. संचालक, ग्रंथालय संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
९. कुलसचिव, सर्व अकृषि विद्यापीठे.
१०.अवर सचिव (वि.शा. १ ब), गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११.निवडनस्ती.

6291 6/12/16

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

आवक क्र. 5279 6/12/16

जावक क्र. ..... दि. .....

महाराष्ट्र शासन

क्र.न्यायाप्र-२२१२/प्र.क्र.१३१/२०१६/समन्वय
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार इमारत, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- ०५ डिसेंबर, २०१६.

प्रति,

१) सर्व उप सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय ,मुंबई.
२) संचालक (उच्च शिक्षण / तंत्र शिक्षण / कला / ग्रंथालय संचालनालय), महाराष्ट्र राज्य, पुणे/मुंबई.
३) सर्व अकृषि विद्यापीठे

विषय :- ध्वनी प्रदुषण (नियमन व नियंत्रण) नियम, २००० बाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करणेबाबत.

संदर्भ :-१) शासन परिपत्रक क्र.न्यायाप्र-२२१२/प्र.क्र.१३१/२०१६/समन्वय, दि.२१ ऑक्टोबर, २०१६.
२) या कार्यासनाचे समक्रमांकाचे दि.७.११.२०१६ चे पत्र.

महोदय /महोदया,

श्री.सुधीर श्रीवास्तव, अपर मुख्य सचिव (गृह) यांचे अर्धशासकीय दि.३.१२.२०१६ चे पत्र सोबत पाठविण्यात येत आहे.

२. उपरोक्त विषयावरील संदर्भिय परिपत्रकानुसार मा. उच्च न्यायालयाने ध्वनी प्रदुषणासंदर्भात दिलेल्या निर्देशानुसार कार्यवाही करण्याबाबत राज्यातील शैक्षणिक संस्थांना व महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना योग्य प्रशिक्षण व कार्यक्रम आयोजित करण्याबाबत कळविण्यात आले आहे.

३. मा.उच्च न्यायालयात जनहित याचिका क्र.१७३/२०१० डॉ.महेश बेडेकर वि. महाराष्ट्र शासन व इतर दाखल झाली आहे. सदर प्रकरणामध्ये मा. उच्च न्यायालयाला शासनाकडून प्रत्यक्ष केलेल्या कार्यवाही परिपूर्तीचा अहवाल अपेक्षित आहे. तथापि विविध विभागांकडून आलेल्या अहवालामध्ये सदर बाबींसंदर्भात स्वयंपूर्ण माहिती नसल्याने मा. उच्च न्यायालयात दि.२.१२.२०१६ रोजी झालेल्या सुनावणीच्या वेळी प्रत्यक्षात करण्यात आलेल्या कार्यवाहीबाबतचा परिपूर्ण अहवालासह शपथपत्र दाखल करण्यासाठीच्या सूचना मा.न्यायालयाने दिलेल्या आहेत. त्यानुसार पुढील सुनावणी दि.१६.१२.२०१६ रोजी ठेवण्यात आली आहे. तरी याबाबत महाविद्यालयामध्ये तसेच क्षेत्रीय स्तरावर प्रत्यक्ष केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल दि.८.१२.२०१६ रोजी पर्यंत शासनास उपलबध करुन देण्यात यावा. यावेळेत माहिती प्राप्त न झाल्यास आपली माहिती निरंक समजून तसे गृह विभागास कळविण्यात येईल आणि त्याची सर्वस्वी जबाबदारी आपली राहील. तेव्हा आपल्याशी संबंधित माहिती विहित वेळेत पाठविण्याची दक्षता घ्यावी, ही विनंती.

आपला विश्वासू,

(रा. वि. जाधव)
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन.

अ.शा.प.क्र.डिआयएस ०९१०/प्र.क्र.४३४/वि.शा.१ ब

गृह विभाग, दुसरा मजला,
मुख्य इमारत, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई- ३२.
दिनांक : ०३.१२.२०१६.

सुधीर श्रीवास्तव
अपर मुख्य सचिव (गृह)

विषय :- जनहित याचिका क्रमांक १७३/२०१०.
डॉ.महेश बेडेकर वि. महाराष्ट्र शासन व इतर.
(ध्वनी प्रदुषण नियमांची अंमलबजावणीबाबत.)

प्रिय सचिव,

मा. उच्च न्यायालयात जनहित याचिका क्रमांक १७३/२०१० डॉ.महेश बेडेकर वि. महाराष्ट्र शासन व इतर दाखल झाली आहे. सदर याचिकेमध्ये मा. उच्च न्यायालयाने Noise pollution (Regulation & Control) Rules, २०१० च्या अंमलबजावणीबाबत दिनांक १०/११/१२ व १६.०८.२०१६ आणि दिनांक २६.१०.२०१६ रोजी विविध निदेश दिलेले आहेत. तसेच दिनांक २६.१०.२०१६ रोजी झालेल्या सुनावणी दरम्यान मा. उच्च न्यायालयाने सदर प्रकरणामध्ये न्यायालयाने दिलेल्या निदेशाच्या अनुषंगाने केलेल्या कार्यवाहीबद्दल मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांनी दिनांक २९.११.२०१६ पर्यंत शपथपत्र दाखल करण्याबाबत आदेश दिले होते.

सदर प्रकरणामध्ये मा. उच्च न्यायालयाला शासनाकडून प्रत्यक्ष केलेल्या कार्यवाही परिपूर्तीचा अहवाल अपेक्षित आहे. तथापि विविध विभागांकडून आलेल्या अहवालामध्ये सदर बाबींसंदर्भात स्वयंपूर्ण माहिती नसल्याने मा. उच्च न्यायालयात दिनांक ०२.१२.२०१६ रोजी झालेल्या सुनावणीच्या वेळी प्रत्यक्षात करण्यात आलेल्या कार्यवाहीबाबतचा परिपूर्ण अहवालासह शपथपत्र दाखल करण्यासाठीच्या सूचना मा. न्यायालयाने दिलेल्या आहेत. त्यानुसार पुढील सुनावणी दिनांक १६.१२.२०१६ रोजी ठेवण्यात आली आहे. सदरहू आदेशाच्या प्रत प्राप्त होण्यास काही कालावधी लागण्याची शक्यता आहे. प्रस्तुत प्रकरणी मा. न्यायालयाने दिलेल्या आदेशानुसार प्रत्यक्ष केलेल्या कारवाईबाबतचा अहवाल न्यायालयास अपेक्षित असल्याचे सुनावणीच्या वेळी सांगितले. तरी मा. न्यायालयीन प्रकरणाचे गांभीर्य लक्षात घेता आपण कृपया व्यक्तीश: लक्ष देऊन आपल्या विभागाशी संबंधित मुद्यांबाबत प्रत्यक्ष केलेल्या कार्यवाहीची माहिती दिनांक १०.१२.२०१६ पूर्वी पाठविण्याची व्यवस्था करावी.

(सुधीर श्रीवास्तव)

प्रति,
श्री. एस. जे. कुंटे,
प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग,